

แบบรายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน
โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE)
เพื่อพัฒนาการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๕

การพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทยโดยใช้สื่อ
ผสมผสานในรูปแบบ KIDS MODEL ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
ปีการศึกษา ๒๕๖๕

นางสาวศิริพร ชันดี
ตำแหน่งครู

โรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุบ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต ๑

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานการสร้างนวัตกรรมการศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนวิชาภาษาไทยโดยใช้สื่อผสม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุมปีการศึกษา ๒๕๖๕ นี้ ได้ใช้สื่อในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ของนักเรียน ให้มีความกระตือรือร้น สนุกสนาน นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของนักเรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ ให้สูงขึ้น

ผู้รายงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะมีประโยชน์สำหรับนักเรียนและผู้นำไปใช้อีกด้วย

ศิราพร ชันดี

สารบัญ

คำนำ	
สารบัญ	
แบบรายงานการสร้างนวัตกรรม	๑
แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์	๓
กลุ่มเป้าหมาย	๓
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้	๓
การออกแบบนวัตกรรม	๒๓
วิธีดำเนินการ๒๓	
ผลการสร้างหรือการพัฒนานวัตกรรม	๒๔
สรุปผลดำเนินการ	๒๔
การเผยแพร่นวัตกรรม	๒๙
ภาคผนวก	๓๐
แบบทดสอบมาตราตัวสะกดในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	
ชุดแบบฝึก	
ภาพกิจกรรม	

แบบรายงานการสร้างนวัตกรรม

๑. ชื่อนวัตกรรม

การพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โดยสื่อผสมผสานในรูปแบบ KIDS MODEL

๒. ชื่อผู้สร้าง

ชื่อ นางสาวศิริพร นามสกุล ชันดี ตำแหน่งครู
โรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุบ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โทร ๐๘๘-๐๓๙๒๐๗๐
E-mail..Siraporngame@gmail.com

๓. แนวทางการจัดกิจกรรม

☒ แสวงหานวัตกรรม/แบบอย่างที่ดีจากแหล่งต่าง ๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือ ทำไว้แล้วแล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

☒ การสร้างนวัตกรรมใหม่

๔. ประเภทของนวัตกรรม

☐ การบริหารจัดการเรียนรู้ ☒ การจัดการเรียนรู้ ☐ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล

๕. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความ เป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจความสัมพันธอันดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม ประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขอีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูล สารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๕๑ : ๑)จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าภาษานั้นเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติที่สำคัญ อย่างยิ่ง ผู้ที่ใช้ภาษาไทยได้ดี จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการสื่อสาร ทำให้ทั้งผู้สื่อสาร และ ผู้รับสารสื่อความหมายได้ถูกต้องตรงกัน ซึ่งในปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาไทยมิได้หวังให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้เพียงอย่างเดียว หากมุ่งหวังให้สามารถนำความรู้ ความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้การเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จึงมุ่งฝึกฝนให้ผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด โดยกำหนดสาระหลักของการเรียนรู้ออกเป็น ๕ สาระได้แก่ สาระที่ ๑ การอ่าน สาระที่ ๒ การเขียน สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ๒๕๕๑ : ๑)

ดังนั้นอาจจะสรุปได้ว่าการจะสอนภาษาไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น จำเป็นต้องฝึกฝนทักษะทั้ง ๕ ด้าน ให้สัมพันธ์กัน โดยเฉพาะทักษะการอ่านและการเขียน ซึ่งนับว่าเป็นทักษะที่มี

ความจำเป็นในการรับสารและส่งสาร เพราะการอ่านเป็นทักษะที่ผู้เรียนใช้แสวงหาความรู้ เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคคล ช่วยบุคคลให้เกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญา ทำให้คนทันโลก ทันเหตุการณ์และช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๔๖ : ๖๙) สอดคล้องกับคากล่าวของกองเทพ เคลือบพินิจกุล (๒๕๔๒ : ๘๐) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะ ทางภาษาที่มนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการศึกษาหาความรู้และความบันเทิงใจให้กับตนเองและ การอ่านยังเป็นประโยชน์แก่มนุษย์โดยตรงในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะนักเรียนจำเป็นต้องใช้ การอ่านเป็นประจำ เพื่อศึกษาหาความรู้จากหนังสือและจากตำราเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นผู้ที่มีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้จึงได้เปรียบ และสามารถติดต่อสื่อสารทั้งเรื่องส่วนตัวและส่วนรวมได้ผลดีกว่าผู้อื่นที่อ่านหนังสือไม่ออกและเขียนไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉรา ชีวพันธ์ (๒๕๔๖ : ๔๗) ที่กล่าวว่า การอ่านในกลุ่มสาระภาษาไทยเป็นทักษะของการรับสารและเป็นทักษะ ที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสารที่มีเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การอ่านจึงเป็นทักษะที่จำเป็นในการนำมาใช้เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงของสภาพวิทยาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านจึงมีคุณค่าต่อชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษาที่เป็นรากฐานของ การเรียนในระดับสูง ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ การอ่านจึงต้องคำนึงถึงการปลูกฝัง ให้ผู้เรียน มีนิสัยรักการอ่าน เห็นคุณค่าและความสำคัญของการอ่าน สามารถอ่านได้ชัดเจน ถูกต้องรวดเร็ว สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน มีวิจารณญาณในการวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้นอกจากการอ่านแล้วการเขียนก็เป็นอีกทักษะหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสารและมีความสำคัญมาก เพราะการเขียนเป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่ช่วยให้คนรุ่นหลังทราบความเป็นมาของอดีตจนถึงปัจจุบัน การเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และความต้องการของตนเองออกมาเป็นตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ และเป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาความคิด สติปัญญา ตลอดจนเจตคติด้วย การเขียนจึงเป็นทักษะการแสดงออกที่สำคัญและสลับซับซ้อน การเขียนเป็นการสื่อสารด้วยตัวอักษร เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสารและจินตนาการจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน (วรรณิ โสมประยูร. ๒๕๔๒ : ๑๓๙) นอกจากนั้นทักษะการเขียนยังเป็นทักษะที่เป็นทั้งศิลป์และศาสตร์ กล่าวคือ การเขียนต้องใช้ภาษาที่งดงาม ประณีต สามารถสื่อได้ทั้งอารมณ์ ความรู้ ความคิด จึงต้องใช้ศิลปะในการเขียน ส่วนที่กล่าวว่า เป็นศาสตร์ เพราะการเขียนทุกชนิดต้องประกอบด้วยความรู้ หลักการและวิธีการ แต่อย่างไรก็ตามการเขียนเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนได้ (ภาควิชาภาษาไทยมหาวิทยาลัยศิลปากร. ๒๕๔๐ : ๒๓๔) นั่นคือ ทักษะการอ่านและการเขียนต่างก็เป็นปัจจัยส่งเสริมซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ผู้ที่เขียนถูกต้องชัดเจนก็จะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่าน ซึ่งทักษะการอ่านและการเขียนต่างก็มีส่วนสัมพันธ์อย่างสูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือพื้นฐาน ที่นักเรียนใช้เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ผลของการเขียนนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านและขณะเดียวกันการถ่ายทอดความรู้ก็ย่อมต้องอาศัยทักษะการเขียนเป็นเครื่องมือสื่อความหมายด้วย

วรรณิ โสมประยูร (๒๕๔๔ : ๑๓๙) ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (๒๕๔๖ : ๑๓๓) กล่าวว่า การอ่านและการเขียนเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ภาษาทุกภาษาทั้งในการเรียนระดับพื้นฐานและ ในระดับสูง การเรียนในระดับพื้นฐานจะเน้นในด้านการอ่านการเขียนได้ถูกต้อง มีความแม่นยำในหลักการทางภาษา ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและเป็นความจำเป็นของนักเรียนทุกคน ครูผู้สอนในระดับพื้นฐาน

ต้องมีความรู้ในเรื่องหลักและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย ได้แก่หลักการสะกดคำ ไตรยางค์ การผันเสียงวรรณยุกต์ คำควบกล้ำ อักษรนำ เป็นต้น และครูในระดับพื้นฐานจะต้องสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมีลำดับขั้นตอนจากเรื่องง่ายไปสู่เรื่องยาก ทำให้นักเรียนเรียนรู้ ไปตามลำดับอย่างต่อเนื่องและไม่คิดว่าการเรียนภาษาไทยเป็นเรื่องยาก

๖.วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จำนวนนักเรียน ๑๗ คนที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๖๕
๒. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนให้สูงขึ้น ร้อยละ ๓
๓. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เกิดเป็นนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

๗.กลุ่มเป้าหมาย

ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง

๗.๑ ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุบ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม การเรียนที่ ๑-๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำนวน ๑๗ คน

๗.๒ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑๗ คน โรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุบ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ ๑-๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

๘.หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้

การพัฒนาทักษะ หมายถึง การสอนทักษะตามหลักการของดี เซคโค (De Cecco) เป็นการสอนที่เน้นการฝึกทักษะให้แก่ผู้เรียน โดยมี การฝึกผู้เรียนในสถานการณ์จริงหรือคล้ายจริงหลายๆ สถานการณ์ โดยผู้สอนจะวิเคราะห์ความสามารถพื้นฐาน ของผู้เรียนเพื่อจัดการเรียนทักษะให้เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วคอยให้การช่วยเหลือชี้แนะ เสริมแรงผู้เรียนอย่าง ต่อเนื่องจนผู้เรียนเกิดความชำนาญ ทฤษฎี/แนวคิด แนวคิดการสอนทักษะของดี เซคโค (De Cecco, ๑๙๖๘) ได้เสนอแนวคิดการสอนไว้ดังนี้

๑. วิเคราะห์ทักษะที่สอน ครูต้องวางแผนที่จะสอนโดยวิเคราะห์งาน (task analysis) พิจารณาทักษะที่จะ สอนว่ามีรายละเอียดอย่างไร ใช้ทักษะอะไรบ้าง และทักษะนั้นๆ ต้องอาศัยกลไกส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายและ จะฝึกด้วยวิธีใด

๒. ประเมินความสามารถเบื้องต้นของผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะที่จะสอน เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียน มีความสามารถพื้นฐานเพียงพอที่จะเรียนทักษะที่จะสอนเพียงใดหรือไม่ ถ้ายังขาดความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อ การเรียนพื้นฐานก็จัดให้ตามความเหมาะสม

๓. เตรียมการฝึกว่าควรฝึกในด้านใดบ้าง ส่วนใดต้องฝึกมากหรือน้อย ฝึกทักษะที่ผู้เรียนยังขาดอยู่และ ส่งเสริมส่วนที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วให้เกิดความชำนาญยิ่งขึ้น

๔. ขั้นตอนิบายและสาธิตทักษะให้ผู้เรียนได้ดูตัวอย่างให้สังเกตเอง อาจใช้ภาพยนตร์ฉาย หมุนเวียนให้ผู้เรียน ทำตาม เนื่องจากว่าภาพยนตร์มีคุณค่ายิ่งในขั้นแรกของการเรียนกับขั้นสุดท้ายของการเรียน เพราะเมื่อนักเรียนมีทักษะ ในขั้นสูงก็อาจหันมาพิจารณารายละเอียดจากภาพยนตร์อีกครั้งหนึ่ง

๕. จัดภาวะเพื่อการเรียนทักษะ ๓ ประการให้คือ

๕.๑ จัดลำดับสิ่งเร้าและการตอบสนองให้ผู้เรียนปฏิบัติให้ถูกต้องตามลำดับก่อนหลัง เมื่อมีสิ่งเร้าให้ตอบสนองทันที ให้มีจังหวะต่อเนื่องกันไป และสอนให้เข้าใจถึงการทำงานประสานกันของส่วนต่างๆ

๕.๒ ลองฝึก เน้นทักษะย่อยที่สำคัญ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนที่ผิด เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วว่องไว และมีการจัดแบ่งการฝึก

๕.๓ ให้แรงเสริมในส่วนที่ทำถูกต้องดีแล้วให้ผลของการปฏิบัติ (feedback) มี ๒ ทาง คือ การรู้ผล จากภายนอก (extrinsic feedback) คือ จากคำบอกกล่าวของครูว่าดีหรือบกพร่องอย่างไรควรแก้ไขอย่างไร ซึ่งเมื่อ

ความสำคัญของการพัฒนาทักษะ ผู้เรียนมีพัฒนาการก้าวหน้าไปถึงขั้นที่จะเพิ่มพูนความชำนาญ เขาจะรู้โดยการสังเกตด้วยตนเอง เป็นการรู้ผลจาก ภายใน (intrinsic feedback) ข้อควรสังเกตสำหรับการสอนทักษะ

๑. สถานการณ์ในการฝึก ถ้าใช้สถานการณ์ที่เป็นจริงได้ก็ควรใช้สถานการณ์จริง เช่น การเรียนภาษา ผู้เรียนได้ฟังภาษานั้นจริงๆ หัดขับรถยนต์จริงๆ หัดพายเรือด้วยเรือที่อยู่ในน้ำจริงๆ แต่ถ้าจำเป็นต้องใช้ สถานการณ์จำลองในการฝึกก็ควรสร้างสถานการณ์ให้คล้ายจริงมากที่สุด

๒. ผู้เรียนควรมีโอกาสได้ฝึกฝนในสถานการณ์หลายๆ แบบ การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ฝึกจะช่วยให้ ผู้เรียนสามารถจำแนกสิ่งเร้าที่สำคัญ และตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นโดยไม่ต้องใส่ใจในสิ่งเร้าปลีกย่อย

๓. ผู้สอนควรทดลอง สาธิต ให้ดูตัวอย่างหรือให้ดูภาพยนตร์ เพราะการเรียนรู้จากตัวอย่างจะประหยัดเวลา และป้องกันการเข้าใจผิด

๔. การเรียนทักษะต้องฝึกหัดและปรับปรุงให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ

๕. ผู้ฝึกทักษะต้องได้รับคำแนะนำเพื่อปรับปรุงพัฒนาทักษะนั้น ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะสามารถสังเกตที่เกิดขึ้น ด้วยตนเองก็ตาม การตักเตือนชี้แนะให้เห็นข้อบกพร่องและวิถีทางที่ดียังมีความจำเป็นอยู่มาก เพราะผู้เรียนอาจ ประเมินผลการปฏิบัติของตนผิดพลาด

๖. ต้องคำนึงถึงช่วงเวลาฝึก การเรียนทักษะต้องฝึกให้เหมาะกับเวลา ต้องเว้นช่วงเวลาฝึก ถ้าฝึกต่อเนื่อง อาจทำให้ผู้เรียนเมื่อยล้าและเหนื่อยหน่ายได้ สุคนธ์ สินธพานนท์ (๒๕๕๐, หน้า ๑๑๘-๑๑๙) ได้กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะกระบวนการไว้ว่า

๑. กิจกรรมต้องมีความน่าสนใจ น่าติดตาม ไม่น่าเบื่อหน่าย

๒. มีความเหมาะสม สามารถทำให้ผู้เรียนจุดประสงค์การเรียนรู้

๓. เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ ทำลายความสามารถ

๔. กิจกรรมสอดคล้องกับธรรมชาติรายวิชา

๕. กิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเอง

๖. ผู้เรียนได้ฝึกทักษะรายบุคคล ฝึกทำงานเป็นกลุ่ม วิเคราะห์เป็น มองเห็นแนวทางแก้ปัญหา สามารถ ทำงานได้อย่างเป็นระบบ วิธีช่วยให้เกิดทักษะในการเรียน เฟียน ไชยศรี (๒๕๓๐) ได้เสนอขั้นการฝึกทักษะไว้ดังนี้

๑. การเลียนแบบ (Imitating) เป็นการทำตามทีละขั้นๆ ไปตามทีแสดงให้ดูอาจจะมีการช่วยเหลือใน ขณะที่ทำตาม โดยเน้นการทำตามแบบ ทำไปตามขั้นทีละขั้นๆ การทำที่มีผู้ทำให้ดูหรือแสดงทีละขั้น และการทำ โดยมีการช่วยเหลือในขณะปฏิบัติ

๒. การทำโดยยึดแบบ (Patterning) เป็นการทำได้ด้วยตนเอง โดยการบอกแนว ให้คำชี้แจง หรือ ทบทวน การปฏิบัติให้ก่อน ผู้ปฏิบัติอาจทำโดยการลองผิดลองถูกด้วยตนเอง

หลังจากอธิบายวิธีการให้ฟัง ทำหลังจากทบทวนขั้นตอนให้ฟัง ทำหลังจากแสดงหรือปฏิบัติให้ดู หรือทำหลังจากให้ ศึกษาจากคำสั่ง

๓. การทำได้ด้วยความชำนาญ (Mastering) เป็นการทำได้ถูกต้องแม่นยำเหมาะสมกับเวลา โดยไม่มีการ ช่วยเหลือ ชี้แจง แนะนำ ทำให้ดู หรือไม่มีการให้ดูรูปแบบใดๆ เพียงแต่กำหนดหัวเรื่องและวิธีการว่าให้ทำอะไร โดยเน้นความถูกต้อง ความรวดเร็ว ความคงที่ ความประสานสัมพันธ์ ความอดทน ความแน่นอน ความถูกต้องตาม สัดส่วน ความแข็งแรง

๔. การทำในสถานการณ์ต่างๆ ได้ (Applying) เป็นการทำในสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์อื่นๆ ที่นอกเหนือจากที่เคยทำมาแล้วได้ด้วยความต้องการในเวลาอันเหมาะสม โดยไม่มีการช่วยเหลือไม่มีการแนะนำ ขั้นตอน กระบวนการหรือการปฏิบัติใดๆ จากผู้อื่น โดยเน้นการเลือกทักษะที่ต้องการใช้ในการแก้ปัญหา การกำหนด ทักษะที่ต้องการใช้ในการแก้ปัญหาคความแน่ใจในการใช้ทักษะนั้นในยามจำเป็น การกำหนดขั้นตอน กระบวนการ ในการแก้ปัญหา แนวทางการจัดการเรียนรู้ มยุรี กันต์โรจน์ (๒๕๓๖) ได้นำแนวคิด หลักการและขั้นตอนการเรียนการสอนทักษะของดี เซคโก (De Cecco) มาปรับปรุงเป็นวิธีการสอนทักษะ สำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐาน อาชีพระดับประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการสอนดังนี้

๑. ขั้นให้ความรู้

๑.๑ นำเข้าสู่บทเรียนโดยการจัดให้ผู้เรียนดูผลงานสำเร็จรูป

๑.๒ ผู้สอนฉายภาพเลื่อน ประกอบการบรรยายลักษณะรวมของการประดิษฐ์งานที่กำหนด คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ แหล่งประกอบการ ความก้าวหน้าในอาชีพ แนวโน้มและความต้องการของตลาด

๑.๓ อธิบายแผนภูมิ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน เรียงลำดับขั้นตอนที่หนึ่งถึงขั้นสุดท้ายได้ผลงานสำเร็จรูป

๑.๔ จัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์ที่จะใช้ปฏิบัติงานที่กำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาอย่างใกล้ชิด

๑.๕ ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการปฏิบัติงานและการประกอบอาชีพ

๑.๖ อภิปราย ชักถามความเข้าใจ การประมาณราคาต้นทุนและกำไร รวมทั้งการกำหนดราคาขาย

๒. ขั้นฝึกปฏิบัติ

๒.๑ ครูวิเคราะห์ทักษะพื้นฐานของงานที่จะฝึกปฏิบัติออกเป็นทักษะย่อยเรียงลำดับ ก่อน-หลัง จัดทำเป็นแผนภูมิขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อนำเสนอประกอบการบรรยายให้แก่แก่นักเรียน

๒.๒ ศึกษาภูมิหลังของผู้เรียนว่ามีทักษะพื้นฐานในงานที่จะฝึกปฏิบัติมากน้อยเพียงใด โดยการให้นักเรียนทดลองฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคล เช่น การจับกรรไกรตัดกระดาษ การใช้เข็มเย็บผ้า เป็นต้น

๒.๓ นักเรียนฝึกทักษะย่อยที่ยังบกพร่องเพิ่มเติม ส่วนนักเรียนที่ทำได้ค่อนข้างดีก็ให้ฝึกปฏิบัติซ้ำเพื่อให้มีความชำนาญมากขึ้น

๒.๔ ครูสาธิตทำทักษะการปฏิบัติงานที่กำหนดทีละทักษะย่อยและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามทีละขั้นตอนตามลำดับ

สรุปความหมายของการพัฒนาทักษะ การพัฒนาทักษะให้แก่ผู้เรียน โดยมี การฝึกผู้เรียนในสถานการณ์จริงหลายๆ สถานการณ์ โดยผู้สอนจะวิเคราะห์ความสามารถพื้นฐาน ของผู้เรียนเพื่อจัดการเรียนทักษะให้เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วคอยให้การช่วยเหลือชี้แนะ เสริมแรงผู้เรียนอย่าง ต่อเนื่องจนผู้เรียนเกิดความชำนาญ

ทักษะการอ่าน

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และมีความอยากรู้อยากเห็น การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง

ความหมายของการอ่าน

การอ่าน คือ กระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้สารซึ่งเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และ ความคิดเห็นที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร การที่ผู้อ่านจะเข้าใจสารได้มากน้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถในการใช้ความคิด

จุดมุ่งหมายของการอ่าน

๑. **อ่านเพื่อความรู้** ได้แก่ การอ่านจากหนังสือตำราทางวิชาการ สารคดีทางวิชาการ การวิจัยประเภทต่าง ๆ หรือการอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ควรอ่านอย่างหลากหลาย เพราะความรู้ในวิชาหนึ่งอาจนำไปช่วยเสริมในอีกวิชาหนึ่งได้

๒. **อ่านเพื่อความบันเทิง** ได้แก่ การอ่านจากหนังสือประเภทสารคดีท่องเที่ยว นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล การ์ตูน บทประพันธ์ บทเพลง แม้จะเป็นการอ่านเพื่อความบันเทิง แต่ผู้อ่านจะได้ความรู้ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องด้วย

๓. **อ่านเพื่อทราบข่าวสารความคิด** ได้แก่ การอ่านจากหนังสือประเภทบทความ บทวิจารณ์ ข่าว รายงานการประชุม ถ้าจะให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต้องเลือกอ่านให้หลากหลาย ไม่เจาะจงอ่านเฉพาะสื่อ ที่นำเสนอตรงกับความคิดของตน เพราะจะทำให้ได้มุมมอง ที่กว้างขึ้น ช่วยให้

เหตุผลอื่น ๆ มาประกอบการวิจารณ์ วิเคราะห์ได้หลายมุมมองมากขึ้น

๔. อ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะทางแต่ละครั้ง ได้แก่ การอ่านที่ไม่ได้เจาะจง แต่เป็นการอ่านในเรื่องที่สนใจ หรืออยากรู้ เช่น การอ่านประกาศต่าง ๆ การอ่านโฆษณา แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ สลากยา ข่าวสังคม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา การอ่านประเภทนี้มักใช้เวลาไม่นาน ส่วนใหญ่เป็นการอ่านเพื่อให้ได้ความรู้และนำไปใช้ หรือนำไปเป็นหัวข้อสนทนา เชื่อมโยงการอ่านสู่การวิเคราะห์ และคิดวิเคราะห์ บางครั้งก็อ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ประโยชน์ของการอ่าน

๑. เป็นการสนองความต้องการของมนุษย์
๒. ทำให้มนุษย์เกิดความรู้ ทักษะต่าง ๆ ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิชาชีพ
๓. ทำให้มนุษย์เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความเพลิดเพลินบันเทิงใจและเกิดความบันเทิงใจ
๔. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
๕. ทำให้มนุษย์ทันต่อเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของโลก
๖. เป็นการส่งเสริมสุขภาพของมนุษย์
๗. ช่วยให้มีมนุษย์แก้ปัญหาสังคม การเมือง เศรษฐกิจและปัญหาส่วนตัว

คุณสมบัติของนักอ่านที่ดี

๑. มีนิสัยรักการอ่าน
๒. มีจิตใจกว้างขวางพร้อมที่จะอ่านหนังสือที่ดีมีคุณค่าได้ทุกประเภท
๓. มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านและเรื่องที่อ่าน
๔. หมั่นหาเวลาหรือจัดเวลาสำหรับการอ่านให้กับตนเองทุกวันอย่างสม่ำเสมอ
๕. เป็นคนรักหนังสือและแสวงหาหนังสือที่ดีอ่านอยู่เสมอ
๖. มีความสามารถในการเลือกหนังสือที่ดีอ่าน
๗. มีความอดทน มีอารมณ์หรือมีสมาธิในการอ่าน
๘. มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่สมบูรณ์
๙. มีความเบิกบาน แจ่มใส และปลอดโปร่งอยู่เสมอ
๑๐. มีนิสัยใฝ่หาความรู้ ความคิด และประสบการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ
๑๑. มีทักษะในการอ่านสรุปความ วิเคราะห์ความ และวินิจฉัยความ
๑๒. มีความคิดหรือมีวิจารณ์ญาณที่ดีต่อเรื่องที่อ่านสามารถที่จะแยกแยะข้อเท็จจริง ความถูกต้อง ความเหมาะสมต่าง ๆ และสามารถเลือกนำไปใช้ประโยชน์
๑๓. มีนิสัยชอบจดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ที่พบในการอ่านและเห็นว่ามีคุณค่า
๑๔. มีความจำดี รู้จักหาวิธีช่วยจำ และเพิ่มประสิทธิภาพของการจำ
๑๕. มีนิสัยชอบเข้าร้านหนังสือและห้องสมุด
๑๖. มีโอกาสหรือหาโอกาสพูดคุยกับผู้รักการอ่านด้วยกันอยู่เสมอ เพื่อแลกเปลี่ยน ทัศนะใน

การอ่านให้แตกฉานยิ่งขึ้น

๑๗. มีนิสัยหมั่นทบทวน ติดตาม ค้นคว้าเพิ่มเติม

วิธีอ่านหนังสือที่ดี

๑. อ่านทั้งย่อหน้า การฝึกอ่านทั้งย่อหน้าควรปฏิบัติ ดังนี้
  - ๑.๑ พยายามจับจุดสำคัญของเนื้อหาในย่อหน้านั้น
  - ๑.๒ พยายามถามตัวเองว่าสามารถตั้งชื่อเรื่องแต่ละย่อหน้าได้หรือไม่
  - ๑.๓ ดูรายละเอียดนั้นว่ามีอะไรบ้างที่สัมพันธ์กับจุดสำคัญ มีอะไรบ้างที่ไม่เกี่ยวข้อง และอะไรบ้างที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวข้องกันอย่างไร
  - ๑.๔ แต่ละเรื่องติดต่อกันหรือไม่ และทราบได้อย่างไรว่าติดต่อกัน
  - ๑.๕ วิธีการเขียนของผู้เขียนมีอะไรบ้างที่เสริมจุดสำคัญเข้ากับจุดย่อย
๒. สรุปรวคำรา หรือหนังสือสั้น ๆ ก่อนที่จะทำการอ่านจริง ดังนี้
  - ๒.๑ ดูสารบัญ คำนำ เพื่อทราบว่าในเล่มนั้น ๆ มีเนื้อหาอะไรบ้าง
  - ๒.๒ ตรวจสอบบทที่จะอ่านว่ามีหัวข้ออะไรบ้าง
  - ๒.๓ อ่านคำนำของหนังสือและบทนำในแต่ละบทด้วย
  - ๒.๔ พยายามตั้งคำถามแล้วค้นหาคำตอบอย่างคร่าว ๆ
๓. อ่านเป็นบท ๆ

หลังจากได้ทำการสำรวจหนังสือแล้ว ผู้อ่านจะได้ความรู้เกี่ยวกับผู้แต่ง ภูมิหลัง ตลอดจนความมุ่งหมายในการแต่งหนังสือ แล้วจึงเริ่มอ่านหนังสือเป็นบท ๆ โดยปฏิบัติ ดังนี้

  - ๓.๑ อ่านทีละบทโดยไม่หยุดจนจบบท อาจจะหยุดเพื่อจดบันทึกใจความสำคัญบ้าง ในบางครั้งก็ได้
  - ๓.๒ อ่านบทเดิมอีกครั้ง เลือกอ่านเฉพาะหัวข้อและประโยคแรกของแต่ละย่อหน้า ถ้าอ่านแล้วยังไม่เข้าใจ ก็อ่านข้อความในแต่ละย่อหน้าใหม่ ถ้าอ่านประโยคแรกแล้วจำได้ความว่า เนื้อความอะไรบ้างที่ผ่านไปยังย่อหน้าอื่นได้
  - ๓.๓ จดบันทึก เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ตอนแรก
๔. การอ่านแบบข้ามหรืออ่านแบบคร่าว ๆ

การอ่านแบบข้ามหรืออ่านแบบคร่าว ๆ มิได้ให้ความเข้าใจอะไรมากนัก จะใช้ได้ดี ต่อเมื่อ

  - ๔.๑ ต้องการทราบข้อความบางอย่างเท่านั้น เช่น หมายเลขโทรศัพท์ ความหมายของ คำใดคำหนึ่ง
  - ๔.๒ ต้องการทราบว่าควรอ่านทั้งหมดหรือไม่ ช่วยให้ทราบคร่าว ๆ ว่าในแต่ละบท เป็นอย่างไร เพราะเป็นการอ่านเฉพาะหัวข้อหรือข้อสรุปเท่านั้น

๕. สะสมประสบการณ์และคำศัพท์ให้มากที่สุด

การที่ผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องที่ได้ได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์เดิมและความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ที่สะสมไว้ เมื่ออ่านเรื่องใหม่จึงสามารถนำเอาความรู้เดิมมาถ่ายโยงสัมพันธ์กับความรู้ใหม่ เพื่อเพิ่มความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น การสะสมประสบการณ์ความรู้และคำศัพท์นั้นสามารถทำได้โดยการอ่าน ปทานุกรม พจนานุกรม เพื่อรู้ศัพท์ต่าง ๆ และอ่านให้มาก ๆ เพื่อสะสมประสบการณ์และเพิ่มพูนความรู้อยู่ตลอดเวลา

ทักษะการอ่านจะต้องเข้าใจในทั้งความหมายและองค์ประกอบของทักษะการอ่านอันจะได้หาทางส่งเสริมให้เยาวชนในปัจจุบันได้มุ่งสู่แนวทางที่จะบรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้นการอ่านแต่เดิมนั้นหมายถึง การแปลสัญญาณให้ออกมาเป็นคำพูดปัจจุบันการอ่านหมายถึงความสามารถในการใช้ประโยชน์ของการผสมผสานของตัวอักษรแล้วได้รับความรู้ การสอนอ่านในยุคปัจจุบันจึงเน้นที่จะมุ่งสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียนมากขึ้น สำหรับทักษะในการอ่านหมายถึง ความคล่องตัวที่จะใช้การผสมผสานของตัวอักษรโดยผ่านการไตร่ตรองแล้วเก็บเป็นความรอบรู้แห่งตนหรือความคล่องตัวในการใช้กระบวนการอ่านกระบวนการอ่านเป็นการฝึกใช้ความคิดในการรับรู้สื่อความหมายที่ผู้เขียนสื่อถึงผู้อ่านกระบวนการอ่านจึงเป็นแนวทางในการค้นคว้าหาความรู้ความเข้าใจจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ขั้นตอนในการฝึกอ่านไปสู่การสร้างทักษะในการอ่าน

- ๑.สามารถเข้าใจสาระสำคัญของสิ่งหรือเรื่องที่อ่านได้
๒. วิเคราะห์และจัดประเภทความรู้ที่ได้จากการอ่าน
๓. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิม
๔. สรุป มโนทัศน์
๕. ทบทวนพิจารณา อุทาหรณ์
๖. คิดย้อนกลับพร้อมอ้างอิง
๗. การใช้สำนวน คำคม
๘. เกิดอารมณ์เห็นประโยชน์
๙. วิจารณ์ ไตร่ตรอง
๑๐. กลั่นกรองเป็นความรอบรู้

จากขั้นตอนในการเสริมสร้างทักษะในการอ่านนี้ขึ้นอยู่กับครูจะใช้วิธีสอนกระตุ้นส่งเสริมโดยจัดกิจกรรมหากอ่านนับเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการอ่านของเด็กให้ก้าวหน้าไปสู่การใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ ครูผู้สอนบกร่องในความเข้าใจ ผู้เรียนย่อมไม่ได้ประโยชน์จากการอ่าน

การเขียน

หมายถึง ท่านผู้รู้ได้กล่าวว่าการเขียนเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ความเป็นศาสตร์ของการเขียนอยู่ที่การมีกฎเกณฑ์หรือไวยากรณ์ที่ปราชญ์ได้กำหนดขึ้นซึ่งสามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้ ส่วนด้านความเป็นศิลป์ของการเขียนก็คือความประณีตในการเลือกสรรถ้อยคำมาใช้เพื่อสื่อความหมาย การรู้จักเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร และลีลาต่าง ๆ ล้วนก่อให้เกิดความงามขึ้นในภาษาเขียนและทำให้ภาษาเขียนแตกต่างจากภาษาพูด ทั้งนี้บุคคลย่อมสามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามการฝึกฝนการเขียนควรเริ่มต้น

จากความเป็นศาสตร์คือรู้กฎเกณฑ์หรือไวยากรณ์เป็นพื้นฐานเบื้องต้นก่อน ต่อเมื่อมีพื้นฐานหรือหลักการดีแล้วจึงค่อยแต่งเติมเพื่อความเป็นศิลป์เข้าไปในการเขียนซึ่งจะสามารถทำได้โดยไม่ยาก และหากสามารถฝึกฝนไปได้พร้อม ๆ กันทั้งศาสตร์และศิลป์ก็นับว่าเป็นเรื่องที่ดีที่สุด

๑. ความรู้พื้นฐานของการเขียน

ความหมายของการเขียน

การให้คำจำกัดความแสดงความหมายของการเขียนนั้นอาจมีความแตกต่างไปได้หลายทางทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทัศนะและเจตนาตามแง่มุมของวัตถุประสงค์และความสำคัญในการเขียนที่แตกต่างกันออกไปของแต่ละบุคคล ดังตัวอย่างที่ยกมาต่อไปนี้

“การเขียน คือ วิธีการสื่อความหมายที่เป็นผลผลิตทางความคิด จากความรู้ของผู้ส่งสาร แสดงออกมาทางลายลักษณ์อักษรภาษาไทย” (ประภาศรี สีหอำไพ, ๒๕๒๗)

“การเขียน เป็นผลผลิตของกระบวนการคิด การอ่าน การฟัง เช่นเดียวกับการพูด ฉะนั้น ผู้ที่จะเขียนได้ดีย่อมต้องรู้จักคิด มีวิจารณ์ญาณในการอ่านและการฟัง” (อวยพร พานิช, ๒๕๔๓)

“การเขียน เป็นกระบวนการใช้ภาษาในภาคแสดงออก ซึ่งต้องสั่งสมความรู้และความคิดนามาเรียบเรียงเป็นเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจได้ เป็นทักษะขั้นสุดท้ายที่ยากและซับซ้อนที่สุดในกระบวนการสื่อสารทางภาษา” (รังสรรค์ จันต๊ะ, ๒๕๔๑)

จากนิยามของผู้เขียน ๓ ท่าน ข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นถึง ความเกี่ยวข้องของทักษะการเขียนในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสื่อสารทางภาษา

เป็นผลผลิตที่เป็นลายลักษณ์อักษร จากกระบวนการคิด การอ่านและการฟัง ซึ่งมีความยากและซับซ้อน

สำหรับนิยามความหมายของ การเขียน ที่ให้ความหมายครอบคลุมค่อนข้างชัดเจนนั้น กองเทพ เคลือบพณิชกุล ได้ประมวลจากนิยามซึ่งผู้รู้หลายท่านได้เขียนไว้ก่อนแล้ว ความว่า

“การเขียน คือ ทักษะการใช้ภาษาชนิดหนึ่ง เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด จินตนาการ ประสบการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอารมณ์และความรู้สึกกับข่าวสาร เป็นการสื่อสารหรือสื่อความหมายโดยมีตัวหนังสือตลอดจนเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์แทนถ้อยคำในภาษาพูด เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตามความมุ่งหมายของผู้เขียน การเขียนจึงเป็นทักษะที่มีหลักฐานถาวรปรากฏอยู่นาน และการเขียนจะเกิดผลดีหรือผลเสียขึ้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของเนื้อหาและกลวิธีการเขียนของผู้เขียน” (กองเทพ เคลือบพณิชกุล, ๒๕๔๒)

ความสำคัญของการเขียน

ทักษะการเขียนเป็นทักษะการสื่อสารที่มีบทบาทเพื่อการส่งสารเป็นหลัก มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้โดยทั่วไป ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา นักเรียน นักศึกษาจะต้องได้รับการพัฒนาความสามารถทางการเขียนจนถึงขั้นที่เรียกว่า มีทักษะในการเขียนอย่างจริงจัง สม่าเสมอและต่อเนื่อง

กระบวนการเรียนการสอนผู้เรียนจะได้รับมอบหมายงานอันเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอนจากอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา ซึ่งล้วนต้องใช้ความรู้ความสามารถในทางการเขียนมากมาย

อาทิ การเขียนตอบคำถามต่าง ๆ ทำยคาบเรียนหรือเป็นการบ้าน การเขียนตอบแบบทดสอบอัตนัย การเขียนเรียงความ การเขียนบทความ บันทึกการเรียนรู้ ย่อความ สรุปความ ขยายความ งานเขียนประเภทอื่น ๆ ตามลักษณะเฉพาะของแต่ละสาขาวิชา รวมทั้งที่ขาดไม่ได้ คือ การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการซึ่งเป็นงานประจำภาคเรียนของแทบทุกรายวิชาที่เรียกว่าภาคินิพนธ์ (Term Paper) เป็นต้น นอกจากนี้แล้วการเขียนยังใช้เป็นแบบฝึกหัด แบบทดสอบ เพื่อการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกด้วย

ในอดีต การเขียนเป็นการเรียนวิธีการใช้ภาษาเขียนที่สละสลวย เพื่อใช้ในการจูงใจผู้อ่าน การเขียนจึงมุ่งเน้นที่งานเขียนในด้านความถูกต้องในการใช้ถ้อยคำภาษาและการเรียบเรียงเนื้อหาอย่างถูกต้องละเมียดละไม แต่ภายหลังมีแนวคิดใหม่เกี่ยวกับการเขียนเพิ่มขึ้นเช่นแนวความคิดที่ว่า การเขียนมิใช่เป็นเพียงการบันทึกคำพูดเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น แต่เป็นการสะท้อนความคิดในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอยู่ภายในของแต่ละบุคคลแล้วถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร แนวความคิดนี้มุ่งเน้นที่จุดมุ่งหมายของการเขียน ซึ่งได้แก่การสื่อความคิดความเห็นของผู้เขียนให้ผู้อื่นทราบ และแนวความคิดว่าการเขียนมิได้เป็นเพียงวิธีการสื่อสารเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความคิดสติปัญญา ทั้งในด้านการคิดค้นเรื่องราวที่จะนำมาเขียนและการจัดรูปแบบการนำเสนองานเขียนนั้น แนวความคิดเกี่ยวกับการเขียนจึงเปลี่ยนไปเป็นการมุ่งเน้นที่กระบวนการเขียน

การฝึกฝนให้เกิดพัฒนาการด้านการเขียนได้นั้น นักศึกษาควรมีความรู้ ความเข้าใจตลอดจนความตระหนักถึงความรู้ต่าง ๆ อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียนเสียก่อนเพราะจะทำให้การพัฒนาการเขียนเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. การใช้ภาษาไทยเพื่อการเขียน

เนื่องจากการเขียนเป็นวิธีการใช้ภาษาอย่างหนึ่งจึงมีความจำเป็นในเบื้องต้นที่ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ในเรื่องหลักการใช้ภาษาที่สำคัญเกี่ยวกับการเขียนโดยตรงอันได้แก่ เรื่อง การสะกดคำและการใช้คำ ประโยค สำนวนโวหาร ตลอดจนเรื่อง วรรคตอน การใช้เครื่องหมายในการเขียนแบบต่าง ๆ ซึ่งความรู้ในเรื่องเหล่านี้หากนักศึกษายังมีความบกพร่องอยู่ก็สามารถศึกษาสืบค้นได้จากแหล่งความรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลายในรูปแบบต่าง ๆ กัน เพื่อทบทวนฟื้นความเข้าใจได้โดยไม่ยากลำบาก

จุดมุ่งหมายของการเขียนและการวิเคราะห์ผู้อ่าน

๑. จุดมุ่งหมายของการเขียน

ในการเขียนแต่ละครั้ง ผู้เขียนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของตนขึ้นมาว่าจะเขียนเพื่อจุดมุ่งหมายใด เพราะจุดมุ่งหมายในการเขียนที่แตกต่างกันจะมีวิธีการเขียนที่ต่างกันด้วย จุดมุ่งหมายในการเขียนมีอยู่หลายประการ ดังนี้

๑.๑ การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง เป็นการเขียนเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวประสบการณ์ความรู้ โดยนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง และมีลำดับขั้นตอนในการนำเสนอที่ชัดเจน การเขียนอาจเรียงตาม ลำดับเหตุการณ์ โดยภาษาที่ใช้ต้องกระชับรัดกุมเข้าใจง่าย

๑.๒ การเขียนเพื่ออธิบาย เป็นการเขียนชี้แจง ไขปัญหา บอกวิธีทำ สิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยมุ่งหวังให้อ่านเกิดความเข้าใจ จึงต้องเขียนตามลำดับขั้นตอน เหตุการณ์ เหตุผล โดยแบ่งเป็นหัวข้อ หรือย่อหน้าย่อย ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจง่ายขึ้น

๑.๓ การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนแสดงความคิดของผู้เขียนในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นเรื่องของการเสนอแนวความคิด คำแนะนำ ข้อคิด ข้อเตือนใจ หรือบทปลุกใจ โดยผู้เขียนต้องมีข้อมูล หรือประเด็นที่จะกล่าวถึง จากนั้นจึงแสดงความคิดของตนที่อาจสนับสนุนหรือขัดแย้ง หรือนำเสนอแนวคิดใหม่เพิ่มเติมจากประเด็นข้อมูลที่มีอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านคล้อยตามความคิดเห็นของผู้เขียน ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงต้องมีข้อเท็จจริง หลักฐาน เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นดังกล่าวของตน

๑.๔ การเขียนเพื่อชักจูงใจ เป็นการเขียนโน้มน้าวเชิญชวนให้อ่านสนใจในข้อเขียนที่นำเสนอ ซึ่งรวมถึงการเขียน เพื่อเปลี่ยนความรู้สึก ทัศนคติของผู้อ่าน ให้คล้อยตามกับข้อเขียนด้วย ผู้เขียนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักจิตวิทยาพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อเลือกใช้วิธีจูงใจได้เหมาะสมกับบุคคล นอกจากนี้ข้อเขียนที่ชักจูงใจจะต้องประกอบด้วยเหตุและผลที่น่าเชื่อถือและต้องแสดงให้อ่านประจักษ์ได้ว่าผู้เขียนเป็นผู้มีคุณธรรม สมควรแก่การคล้อยตาม

๑.๕ การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนเลือกใช้ถ้อยคำอย่างประณีต เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการของตนออกมาให้อ่านเกิดภาพตามที่ตนเองต้องการ การเขียนในลักษณะนี้จะเป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ปรากฏออกมาในรูปบทร้อยกรอง เรื่องสั้น นวนิยาย บทละคร บทภาพยนตร์

๒. การวิเคราะห์ผู้อ่าน

การเขียนเป็นกระบวนการในการสื่อสาร จึงจำเป็นต้องมีผู้รับสาร ซึ่งก็คือ ผู้อ่าน ดังนั้น ก่อนจะลงมือเขียน ผู้เขียนควรตระหนักให้แน่ชัดว่า จะเขียนให้กับใครอ่านโดยวิเคราะห์ความแตกต่างของผู้อ่านในเรื่อง วัย เพศ การศึกษา รายได้ เพราะบุคคลที่มีความแตกต่างกัน ย่อมมีความสนใจในการอ่านที่ไม่เหมือนกันด้วย เช่น เด็กวัยรุ่นจะสนใจอ่านเรื่อง ชีวิตประวัติ การเดินทาง ประวัติศาสตร์ ส่วนผู้ใหญ่จะสนใจอ่านเรื่องที่เป็นธรรมชาติของมนุษย์ ความสำเร็จของบุคคลในอาชีพต่าง ๆ หรือผู้หญิงสนใจอ่านในเรื่องสวย ๆ งาม ๆ แฟชั่น เรื่องรักระจุมกระจิม ผู้ชายอ่านเรื่องช่าง เครื่องยนต์กลไก

เมื่อผู้อ่านมีความสำคัญต่อการเขียนเป็นอย่างมากแล้ว ผู้เขียนจึงควรวิเคราะห์กลุ่มผู้อ่านเพื่อให้ได้ข้อมูลของผู้อ่านอย่างชัดเจน ซึ่ง อลิสา วานิชดี และปรีชา หิรัญประดิษฐ์ (๒๕๓๙, หน้า ๔๓) ได้เสนอเทคนิคการวิเคราะห์ผู้อ่านไว้ดังนี้

๑. ผู้อ่านมีความรู้เรื่องที่ผู้เขียนจะเขียนนั้นแล้วหรือไม่ มากน้อยเพียงใด
๒. ผู้อ่านควรทราบข้อมูลอะไรบ้างเกี่ยวกับหัวข้อนั้น
๓. ผู้อ่านคาดหวังอะไรจากเรื่องที่เขียน
๔. ผู้อ่านมีทัศนคติต่อเรื่องที่เขียนอย่างไร
๕. ทำไมผู้อ่านจึงสนใจและทำไมจึงไม่สนใจเรื่องที่เขียน
๖. ข้อมูลประเภทใดที่ผู้อ่านยอมรับและเชื่อถือ
๗. เขียนอย่างไรให้เหมาะกับผู้อ่าน

๓. ลักษณะของงานเขียนที่ดี

การเขียนเป็นการแสดงความคิด ความรู้สึก ความรู้ ให้ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจในเจตนาของผู้เขียน งานเขียนที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

๑. ชัดเจน ผู้เขียนต้องเลือกใช้คำที่มีความหมายเด่นชัด อ่านเข้าใจง่าย ไม่คลุมเครือ
๒. ถูกต้อง ในการเขียนต้องคำนึงถึงความถูกต้องทั้งในด้านการใช้ภาษา ความนิยม และเหมาะสมกับกาลเทศะ

๓. กะทัดรัด ท่วงทำนองการเขียนจะต้องมีลักษณะใช้ถ้อยคำน้อยแต่ได้ความหมายชัดเจน

๔. มีน้ำหนัก งานเขียนที่ดีต้องมีลักษณะเร้าความสนใจ สร้างความประทับใจ ซึ่งเป็นผลมาจากการเน้นคำ การเรียงลำดับคำในประโยค การใช้ภาพพจน์

๕. มีความเรียบง่าย งานเขียนที่ใช้คำธรรมดาที่เข้าใจง่าย ไม่ใช่คำฟุ่มเฟือย ไม่เขียนอย่างวกวน ไม่ใช่คาบเกี่ยวซ้อนกัน จะส่งผลทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและเกิดความรู้สึกกับงานเขียนนั้นได้ง่าย

การเขียน คือ ทักษะการใช้ภาษาชนิดหนึ่ง เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด จินตนาการ ประสบการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอารมณ์และความรู้สึก เป็นการสื่อสารหรือสื่อความหมายโดยใช้ตัวหนังสือในการถ่ายทอดสิ่งต่างๆ การเขียนเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนได้ การฝึกฝนควรเริ่มจากมีความรู้พื้นฐานในเบื้องต้นทั้งเรื่องการสะกดคำ การใช้คำ ประโยค สำนวนโวหาร และการเขียนย่อหน้า ผู้เขียนควรมีการวางแผนการเขียนอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงความน่าสนใจและความเหมาะสมกับผู้อ่านด้วย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ควรมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

- **การอ่าน** การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไป ปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
- **การเขียน** การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์
- **การฟัง การดู และการพูด** การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ
- **หลักการใช้ภาษาไทย** ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย
- **วรรณคดีและวรรณกรรม** วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณวรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผู้เรียนคุณภาพ

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

- อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง คำสั้น ๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของ ข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอและมีการยาทในการอ่าน
- มีทักษะในการคัดลายมือเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการและมีการยาทในการเขียน
- เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิดเห็น รู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสาร เล่าประสบการณ์ และพูดแนะนำหรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่น ปฏิบัติตาม และมีการยาทในการฟัง ดูและพูด
- สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่าย ๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ
- เข้าใจและสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

- อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมาย โดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่าง ๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และนำ ความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีการยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน
- มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและ เขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ข้อความที่ชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพ ความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียน แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีการยาทในการเขียน
- พูดแสดงความรู้ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้ง คำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูโฆษณาอย่างมี เหตุผล พูดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่าง ๆ อย่างชัดเจน พูดรายงานหรือประเด็นค้นคว้าจากการฟัง การดู การสนทนา และพูดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีการยาทในการฟัง ดูและพูด

- สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค คำภาษาถิ่นและคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรอง ประเภทกลอนสี่ กลอนสุภาพและกาพย์ยานี ๑๑

- เข้าใจและเห็นคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดจากเรื่องที่อ่านนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยานที่กำหนดได้

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจาก สิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

- เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา เขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่างๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชีวประวัติ อัตชีวประวัติและประสบการณ์ต่างๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ

- พุดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพุด พุดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพุดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพุด

- เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่นๆ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพุด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวมประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

- สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. อ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว ๒. อธิบายความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน	● การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของคำ คำ คล้องจอง ข้อความและบทร้อยกรองง่าย ๆ ที่ประกอบด้วยคำพื้นฐานเพิ่มจาก ป.๒ ไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นประกอบด้วย - คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ - คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการ์นต์ - คำที่มี รร - คำที่มีพยัญชนะและสระไม่ออกเสียง - คำพ้อง คำพิเศษอื่น ๆ เช่น คำที่ใช้ท ฤ ฎ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๓. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ๔. ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ ๕. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	● การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - นิทานหรือเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น - เรื่องเล่าสั้น ๆ - บทเพลงและบทร้อยกรอง - บทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ข่าวและเหตุการณ์ประจำวันในท้องถิ่นและชุมชน
	๖. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน	● อ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน

	๗. อ่านข้อเขียนเชิงอธิบายและปฏิบัติ ตามคำสั่งหรือข้อแนะนำ	● อ่านข้อเขียนเชิงอธิบายและปฏิบัติหรือข้อแนะนำ - คำแนะนำต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ประกาศ ป้ายโฆษณา และคำขวัญ
	๘. อธิบายความหมายของข้อมูลจาก แผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ	● การอ่านข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ
	๘. มีมารยาทในการอ่าน	● มีมารยาทในการอ่าน เช่น - ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน - ไม่ทำลายหนังสือ ไม่ควรแย่งอ่านหรือชะโงกหน้าไปอ่านขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่านอยู่

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ
เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ป.๓	๑. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	● การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	๒ เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจน	● การเขียนบรรยายเกี่ยวกับลักษณะของคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่
	๓. เขียนบันทึกประจำวัน	● การเขียนบันทึกประจำวัน
	๔. เขียนจดหมายลาครู	● การเขียนจดหมายลาครู
	๕. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	● การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากคำ ภาพ และหัวข้อที่กำหนด
	๔. มีมารยาทในการเขียน	● มีมารยาทในการเขียน เช่น - เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า - มีขีดเขียนในที่สาธารณะ - ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล - ไม่เขียนล้อเลียนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย

สรุปความสัมพันธ์ของการอ่านการเขียน

อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง คำสั้น ๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจ ความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอและมีการอ่าน

๑ มีทักษะในการคัดลายมือเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการ และมีการอ่านในการเขียน

๒ เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิด ความรู้สึก เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสาร เล่าประสบการณ์ และพูดแนะนำหรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีการอ่านในการฟัง ดูและพูด

๓ สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่าย ๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)

มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้ สมาคมสโตน (Allen and Seaman ๒๐๐๕) ให้คำจำกัดความของการเรียนแบบผสมผสานว่ามีสัดส่วนของเนื้อหาที่นำเสนอออนไลน์ระหว่างร้อยละ ๓๐ ต่อร้อยละ ๗๙ คำอธิบายของการเรียนแบบผสมผสาน คือ การเรียนที่ผสมการเรียนออนไลน์และการเรียนในชั้นเรียน โดยที่เนื้อหาส่วนใหญ่ส่งผ่านระบบออนไลน์ ใช้การอภิปรายออนไลน์และมีการพบปะกันในชั้นเรียนบ้าง และมีส่วนที่นำเสนอการอภิปรายออนไลน์ถือเป็นการส่งผ่านเนื้อหาออนไลน์ เช่นกัน สำหรับการเรียนในรูปแบบอื่นๆ อย่างเช่น การเรียนแบบปกติจะไม่มี การส่งผ่านเนื้อหาออนไลน์ การเรียนแบบใช้เว็บช่วยสอนจะมีการส่งผ่านเนื้อหาออนไลน์ร้อยละ ๑ - ๒๙ และการเรียนออนไลน์มีการส่งผ่านเนื้อหาออนไลน์ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐

Charles R. Graham (Graham , ๒๐๑๒) มหาวิทยาลัย Brigham Young University ประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความหมายว่า เป็นระบบการเรียนการสอนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบเผชิญหน้ากับการสอนผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

Michael B. Horn and Heather Staker (Horn and Staker , ๒๐๑๑) แห่ง Innosight Institute ได้นิยามเกี่ยวกับการเรียนแบบผสมผสานของผู้เรียนในระดับ K-๑๒ หมายถึง การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับมวลประสบการณ์ทางการเรียนรู้อย่างเป็นอิสระผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์โดยนักเรียนสามารถควบคุมตัวแปรทางการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งในด้านเวลา สถานที่ แนวทางการเรียนรู้และอัตราการเรียนรู้ของตนเอง

Radames Bernath (Bernath , ๒๐๑๒) สรุปว่า การเรียนแบบผสมผสานหรือ Blended Learning หมายถึง โปรแกรมทางการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการผสมผสานระหว่างการเรียนรู้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือ E-learning กับการสอนในชั้นเรียน

เว็บวิกิพีเดีย Wikipedia (๒๐๐๗) ให้ความหมายของการเรียนแบบผสมผสานว่า เป็นการรวมการเรียนรู้หลายรูปแบบ การเรียนแบบผสมผสานจะสมบูรณ์ได้ด้วยการใช้การผสมผสานระหว่างทรัพยากรการเรียนรู้ที่เป็น

สื่อเสมือนจริง และทรัพยากรทางกายภาพ เช่น การรวมเอาสื่อที่ต้องใช้เทคโนโลยีกับการเรียนในห้องเรียนเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

จากนิยามข้างต้นอาจสรุปได้ว่า Blended learning หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ ที่ผสมผสานรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนไม่เผชิญหน้ากัน หรือการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลาย กระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมเกิดขึ้นจากยุทธวิธี การเรียนการสอนที่หลากหลาย เป้าหมายอยู่ที่การให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้เป็นสำคัญ การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสานนั้น ผู้สอน สามารถใช้วิธีการสอน สองวิธีหรือมากกว่า ในการเรียนการสอน เช่น ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาบทเรียนผ่านเทคโนโลยีผนวกกับการสอนแบบเผชิญหน้า แต่หลังจากนั้นผู้สอนนำเสนอเนื้อหาบทความบนเว็บไซต์ จากนั้นติดตามการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เอ็ลเอ็มเอส (Learning Management System) ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องแล็บ หลังจากนั้นสรุปบทเรียนด้วยการอภิปรายร่วมกับอาจารย์ผู้สอนในห้องเรียน

การเรียนแบบผสมผสาน สามารถนำมาสรุปได้เป็น ๓ มิติ ตาม Graham, Allen and Ure (๒๐๐๓) กล่าวไว้คือ การผสมผสานการสอนผ่านสื่อการสอน การผสมผสานวิธีการเรียนการสอน และการผสมผสานระหว่างการสอนแบบเผชิญหน้ากับการสอนออนไลน์

ลักษณะของการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Types and Models)

Blended Learning เป็นการบูรณาการ online learning และ face-to-face meetings เข้าด้วยกันข้อสมมติของชุมชนการเรียนรู้ในลักษณะนี้ คือ

- ๑) ผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์ และร่วมมือกันที่ลึกซึ้งขึ้น
- ๒) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน

เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มที่มีการจัดวางการทำงานกลุ่มเป็นอย่างดี ด้วยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย ก่อน และ/หรือหลังจากมี face-to-face learning แล้ว ก็ได้ ซึ่งอาจจะรวมถึง pre-event activities เพื่อ warm-up ก่อนมีการประชุมเป้าหมายก็เพื่อการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในระหว่างผู้เรียน สร้างความรู้สึกการเป็นทีม ร่วมกันซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพ และความรวดเร็วในการทำงานกลุ่ม อาจมีการปฐมนิเทศ แนะนำ ชี้แจง ก่อนเรียนทาง Web conferences, online discussions, และ conference ซึ่งจะทำให้มีการเปิดใจกว้าง ที่จะเรียนรู้ร่วมกันแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กัน ถ้าหากสุดท้ายผู้เรียนจะต้องมาพบกันในช่วงเรียนแบบเดิมหรือในอีกกรณีตัวอย่างหนึ่ง คือการให้มี Follow-up learning community หลังจาก มี face-to-face event แล้ว ชุมชนการเรียนรู้ในลักษณะนี้ อาจด้วยการให้ผู้เรียนทำ group projects, discussing research findings, และ mentoring peers เป็นต้น หรือลักษณะ end-to-end communities ที่รวมทั้ง pre-event และ follow-up learning activities ด้วย ผู้เรียนบางคนอาจชอบ end-to-end community มากกว่า เพราะ face-to-face meeting แบบปกติ มักเป็นเรื่องปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ที่จะมาร่วมมือกันทำงาน ตัวอย่างเช่น ครูอาจใช้ ice-breaker community สำหรับ prework และแนะนำ เรื่องต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน ใช้ face-to-face experiential workshop ในการให้ความชัดเจนเรื่องจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละคน และใช้ follow-up community ในการ coaching และ mentoring เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้

การเรียนรู้แบบ Active Learning

คือกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ และได้ใช้กระบวนการคิด เกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป (Bonwell, ๑๙๙๑) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้สมมติฐานพื้นฐาน ๒ ประการคือ ๑) การเรียนรู้เป็นความพยายามโดยธรรมชาติของมนุษย์, และ ๒) แต่ละบุคคลมีแนวทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (Meyers and Jones, ๑๙๙๓) โดยผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้(receive) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้(co-creators) (Fedler and Brent, ๑๙๙๖) Active Learning จึงเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้ เน้น ๑ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ๓ ทำให้การเรียนรู้ เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พงษ์พิบูล, ๒๕๕๘)

ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นดังนี้ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, ๒๕๕๓)

๑. เป็นการเรียนรู้ที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้

๒. เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด

๓. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

๔. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน

๕. ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

๖. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบ การเรียนรู้ด้วยตนเอง

๗. เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง

๘. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ และหลักการความคิดรวบยอด

๙. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

๑๐. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของผู้เรียน

บทบาทของอาจารย์ผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของ Active Learning ดังนี้ (ณัชนัน แก้วชัยเจริญกิจ, ๒๕๕๐) จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อน ความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน

๑. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี กับผู้สอน และเพื่อนในชั้นเรียน

๒. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้ง กระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

๓. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน

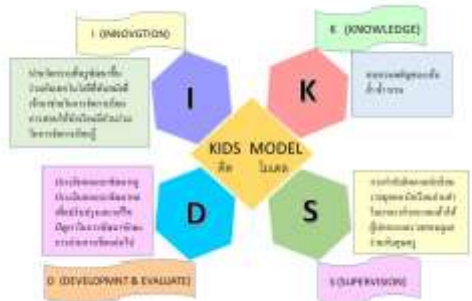
๔. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย
๕. วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหา และกิจกรรม
๖. ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน

กระบวนการเรียนรู้อย่าง Active Learning - การให้ผู้เรียนมีบทบาทในการแสวงหาความรู้และเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพจนเกิดความรู้ความเข้าใจ นำไปประยุกต์ใช้สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าหรือ สร้างสรรค์สิ่งต่างๆ และพัฒนาตนเองเต็ม ความสามารถ รวมถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เขาได้มีโอกาส ร่วมอภิปรายให้มีโอกาสฝึกทักษะการ สื่อสาร ท าให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ๗๐% - การนำเสนองานทางวิชาการ เรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง ทั้งมีการฝึกปฏิบัติในสภาพจริง มีการ เชื่อมโยงกับสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งจะทำให้ผล การเรียนรู้เกิดขึ้นถึง ๙๐% <https://parnward.info.wordpress.com> ลักษณะของ Active Learning (อ้างอิง จาก :ไชยยศ เรืองสุวรรณ) - เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา การ นำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ - เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ - ผู้เรียนสร้างองค์ ความรู้และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง - ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีการสร้างองค์ความรู้ การสร้าง ปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และร่วมมือกัน มากกว่าการแข่งขัน - ผู้เรียนได้เรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการ ทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ - เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พูด ฟัง คิด

- เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นทักษะการคิดขั้นสูง - เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล, ข่าวสาร, สารสนเทศ, และหลักการสู่การสร้าง ความคิดรวบยอดความคิดรวบยอด - ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง - ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ ความรู้ และการสรุปบทวนของผู้เรียน ที่มา <https://parnward.info.wordpress.com/๒๐๑๔>

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning) ในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลง ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยี สารสนเทศทำให้การสื่อสารไร้ พรมแดน การเข้าถึงแล้วก็ต้องนำเสนอผู้มีอำนาจตามลำดับเพื่อขออนุมัติงบประมาณดำเนินการตามแผนและ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วก็จะนำไปปฏิบัติ แหล่งข้อมูลสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา ผลกระทบจากยุค โลกาภิวัตน์นี้ส่งผล ให้ผู้เรียนจำเป็นจะต้องมีความสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็น ผู้แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ประกอบกับปัจจุบันมีองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นมากมายทุกวินาทีทำให้เนื้อหาวิชา มีมากเกินไปที่จะเรียนรู้จากใน ห้องเรียนได้หมด ซึ่งการสอนแบบเดิมด้วยการ “พูด บอก เล่า” ไม่สามารถ จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ที่ได้จาก การเรียนในชั้นเรียนไปปฏิบัติได้ดี ดังนั้นจึงจ ำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ จัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองความ เปลี่ยนแปลงของสังคมเทคโนโลยี จากผู้สอนที่มีบทบาทเป็นผู้ถ่ายทอด ปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ชี้แนะวิธีการ ค้นคว้าหาความรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถแสวงหาความรู้ และ ประยุกต์ใช้ทักษะต่างๆ สร้างความเข้าใจด้วย ตนเองจนเกิดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย การเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน “เป็น กระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างมีความหมายโดยการร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ในการนี้ ครูต้อง ลดบทบาทในการสอนและการให้ ข้อความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง แต่ไปเพิ่มกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้ ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น ในการจะทำกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น และอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยการพูด การเขียน การอภิปรายกับเพื่อนๆ”

๙.การออกแบบนวัตกรรม

โรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุมได้มุ่งเน้นพัฒนาวิชาภาษาไทยในด้านการอ่านการเขียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑๗ คนโดยบูรณาการแนวคิดกระบวนการเรียนการสอนเป็นรูปแบบ Active Learning มีการวางแผนร่วมประชุมจากผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู และผู้ปกครอง เพื่อสะท้อนปัญหาด้านการเรียนของนักเรียน เพื่อวิเคราะห์และหาแนวทางจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนในด้านการอ่านการเขียน มติที่ประชุมคือการออกแบบนวัตกรรมการสอนภาษาไทย คณะครูได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้และผลิตสื่อการเรียนการสอนในด้านการอ่านการเขียน คณะครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์แผนการสอนกำหนดตัวชี้วัดและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้โดยเน้นการอ่านการเขียนและการผลิตสื่อการสอนคณะครูได้ผลิตสื่อที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้เห็นถึงความแปลกใหม่ละทำให้นักเรียนสนใจมากที่สุด

การนำแผนการสอนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนคณะครูได้ใช้แผนการสอนที่เสร็จสมบูรณ์ครบองค์ประกอบแล้วครูผู้สอนก็นำไปใช้กับนักเรียนและมีการนิเทศห้องเรียนจากผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง เพื่อสังเกตการณ์จัดการเรียนการสอนของนักเรียน หลังจากสอนเสร็จก็มีการ PLC จากคณะกรรมการนิเทศ นำข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการมาปรับปรุงแก้ไข โดยมีการทดสอบและแจ้งผลระดับโรงเรียนให้คณะกรรมการนิเทศได้รับทราบตลอดมา และผลสัมฤทธิ์ในด้าน NT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีการพัฒนาขึ้นในด้านวิชาภาษาไทย

๑๐ วิธีดำเนินการ

- ๑.วิเคราะห์โครงสร้างของสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
- ๒.ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ และสื่อประสม และจัดทำสื่อประสม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

- ๑.ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบการอ่านการเขียนที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น
- ๒.ผู้ศึกษาดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ นำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำนวน ๑๗ คน ในระหว่างการสอนผู้ศึกษาได้ดูความก้าวหน้าทางการเรียนจากการตอบคำถามระหว่างการใช้ชุดสื่อประสม

๓.ทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน แล้วนำกระดาษคำตอบนักเรียนไปตรวจและวิเคราะห์ข้อมูล

๔.จัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านคำและการเขียนคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก โดยใช้สื่อผสมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในช่วงโมเรียนและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการพัฒนาการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ที่อ่านและเขียนไม่คล่อง โดยใช้ชุดสื่อผสมของนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุม ผู้ศึกษาข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการดังนี้

๑.นำคะแนนการทำแบบฝึกหัดในชุดฝึกและคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนมาหาค่าร้อยละ

๒.นำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนของแบบวัดการอ่านและการเขียนของนักเรียนมาวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการหาค่า(t-test Dependent) ดังนี้

๒.๑ นำคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนทั้ง ๑๗ คน มาหาค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

๒.๒ หาผลต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคน

๒.๓ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้วยการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยทดสอบค่า t (t-test Dependent)

๓.เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและหลังการจัดการเรียนรู้

๔.วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของสื่อผสม ตามเกณฑ์ ๗๕/๗๕

๕.สรุปผลการดำเนินงาน

๑๑.ผลการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม

จากผลการใช้นวัตกรรมพัฒนาการอ่านคำและการเขียนคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก โดยใช้สื่อผสมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุม ปีการศึกษา ๒๕๖๕ สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

๑. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยการพัฒนาการอ่านการเขียนวิชาภาษาไทยโดยใช้สื่อผสมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีประสิทธิภาพค่า $E_1/E_2 = 75/75$ ซึ่งปรากฏดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ แสดงผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยการพัฒนาการอ่านการเขียนวิชาภาษาไทยโดยใช้สื่อผสม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตามเกณฑ์ ๗๕/๗๕

แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพE๑/E๒
คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	E๑	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	E๒	
๕๐	๓๗.๕	๗๕	๑๐	๗.๕	๗๕	๗๕/๗๕

จากตารางที่ ๑ พบว่าคะแนนประสิทธิภาพของกระบวนการ(E๑) ที่ได้รวบรวมจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนมีค่าเท่ากับ ๗๕ และคะแนนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E๒) ที่ได้จากคะแนนรวมของการประเมินหลังเรียนมีค่าเท่ากับ ๗๕ จึงสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยการพัฒนาการอ่านการเขียนวิชาภาษาไทยโดยใช้สื่อผสม ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ตารางคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนน ก่อน เรียน	คะแนนระหว่างเรียน						คะแนนสอบ หลังเรียน
			ครั้งที่ ๑	ครั้งที่ ๒	ครั้งที่ ๓	ครั้งที่ ๔	ครั้งที่ ๕	รวม	
		(๑๐ คะแนน)	(๑๐คะแนน)	(๑๐คะแนน)	(๑๐คะแนน)	(๑๐คะแนน)	(๑๐คะแนน)	(๕๐คะแนน)	(๑๐ คะแนน)
๑	เด็กชายชยางกูร กลิ่นจันทร์	๒	๖	๗	๗	๘	๙	๓๗	๗
๒	เด็กชายธีรวัฒน์ วัลลีย์	๔	๖	๖	๖	๘	๙	๓๕	๖
๓	เด็กชายธีรภัทร ปัดทอง	๒	๕	๕	๕	๗	๙	๓๑	๖
๔	เด็กชายนที ฉลากกลาง	๒	๓	๔	๕	๖	๖	๒๔	๖
๕	เด็กชายสุริยา ชันสีโพธิ์	๓	๕	๕	๖	๘	๘	๓๒	๖
๖	เด็กชายอาทิตย์ อินทุธ	๓	๖	๗	๘	๙	๙	๓๙	๘
๗	เด็กชายวรัญญู ศิลาไกล	๒	๓	๓	๓	๕	๕	๑๙	๕
๘	เด็กหญิงกานต์ธิดา ปิลา	๓	๖	๖	๗	๘	๙	๓๖	๗
๙	เด็กหญิงนนธิชา พรรคเจริญ	๓	๖	๗	๘	๙	๑๐	๔๐	๘
๑๐	เด็กหญิงไปรยา บุรีมามาตร	๓	๖	๗	๗	๘	๘	๓๖	๗
๑๑	เด็กหญิงพรวิมล ศรีสกุล	๕	๙	๙	๑๐	๑๐	๑๐	๔๘	๙
๑๒	เด็กพิมพ์ชนก พิมพ์พา	๔	๗	๘	๙	๙	๙	๔๒	๙
๑๓	เด็กหญิงภัทราภร ไชยสงคราม	๓	๖	๗	๘	๙	๙	๓๙	๙
๑๔	เด็กหญิงมลทิญา บุญหนา	๔	๗	๗	๘	๙	๙	๔๐	๘
๑๕	เด็กหญิงรัฐชนา เพ็ชรทอง	๖	๘	๙	๑๐	๑๐	๑๐	๔๗	๙

๑๖	เด็กหญิงวิษญาดา ศรีภักดี	๖	๘	๙	๑๐	๑๐	๑๐	๔๗	๙
๑๗	เด็กหญิงอริสรา สอนกลาง	๕	๘	๙	๙	๑๐	๑๐	๔๖	๙
คะแนนรวม		๖๐	๑๐๕	๑๑๕	๑๒๖	๑๔๓	๑๔๙	๖๓๘	๑๒๘
คะแนนเฉลี่ย		๓.๕	๖.๑๗	๖.๗๖	๗.๔๑	๘.๔๒	๘.๗๖	๗.๕	๗.๕

๒. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการการเรียนรู้โดยโดยการพัฒนาการอ่านการเขียนวิชาภาษาไทยโดยใช้สื่อผสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งปรากฏดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการการเรียนรู้โดยการพัฒนาการอ่านการเขียนวิชาภาษาไทยโดยใช้สื่อผสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โดยการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการเรียนรู้

จำนวนนักเรียน	ผลรวมคะแนน(คะแนนเต็ม๑๐)		ดัชนีประสิทธิผล (E.I)
	ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน	
๑๗	๖๐	๑๒๘	๐.๖๔
ค่าเฉลี่ย	๓.๕	๗.๕	

จากตารางที่ ๒ พบว่าคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบก่อนเรียนมีค่า ๓.๕ และคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนมีค่า ๗.๕ ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการการเรียนรู้โดยโดยการพัฒนาการอ่านการเขียนวิชาภาษาไทยโดยใช้สื่อผสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และค่าดัชนีประสิทธิผล(E.I) ของการจัดการการเรียนรู้โดยโดยการพัฒนาการอ่านการเขียนวิชาภาษาไทยโดยใช้สื่อผสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีค่าเท่ากับ ๐.๖๔ หรือมีค่าความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ ๖๔

๓. การเรียนรู้โดยโดยการพัฒนาการอ่านการเขียนวิชาภาษาไทยโดยใช้สื่อผสม ส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย

๔. นักเรียนมีการพัฒนาการอ่านการเขียน

๕. นักเรียนได้เข้าร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการในระดับต่างๆ

๖. โดยการพัฒนาการอ่านการเขียนวิชาภาษาไทยโดยใช้สื่อผสมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ด้วยความสนุก ลดความตึงเครียด

ด้านนักเรียน

๑. นักเรียนได้เรียนรู้ในกิจกรรมที่แปลกใหม่

๒. นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น`

` ๓. นักเรียนมีเจตคติที่ดี ต่อตนเองและผู้อื่น อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และ สังคม

๔. นักเรียนมีความภาคภูมิใจ ที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ และเป็นส่วนหนึ่งในเนื้อหาวิชา

` ๕.นักเรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เหมาะสมกับวัยมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูเข้าใจและสามารถปฏิบัติกิจกรรมที่ครูกำหนดให้ได้`

๖. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและนำไปประกอบอาชีพได้`

ด้านครูผู้สอน`

๑. ครูผู้สอนมี ความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วม ในการใช้นวัตกรรม`
๒. ครูมีการเตรียมการสอนโดยศึกษานวัตกรรม และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แผนจัดประสบการณ์ การเรียน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์`
๓. มีการพัฒนาครูให้ได้รับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับนวัตกรรมที่เปิดทำการสอน เทคนิค เกี่ยวกับการสอน การวัดผลประเมินผล และการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้`
๕. ครูมีเทคนิคการสอนที่ดี มีความอดทน มีความรับผิดชอบ มุ่งมั่น เสียสละในการ ปฏิบัติงาน เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนแต่ละครั้ง`
๖. มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิธีการนิเทศที่หลากหลาย และนำผลการนิเทศ ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียน`

๑๒. การเผยแพร่วัตกรรม

- ๑.ครูได้เผยแพร่ให้คุณครูท่านอื่นในโรงเรียนได้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็นประโยชน์ในการ จัดทำการสอนในรายวิชาอื่น ๆ
- ๒.ครูเผยแพร่ให้คุณครูโรงเรียนอื่น ๆ ที่สนใจสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน

ลงชื่อผู้รายงาน นางสาวศิราพร ขันดี

ตำแหน่ง ครู

ภาคผนวก

**แผนการจัดการเรียนรู้โรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุบ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑**

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย มาตราตัวสะกด

เวลา ๙ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำในแม่กก

เวลา ๑ ชั่วโมง

สอนสัปดาห์ที่ ๗ วันที่ ๒๗ เดือน มิถุนายน

พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

๑.๑ มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒/๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔/๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

๑.๒ ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ป.๓/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ

ท ๑.๑ ป.๓/๘ มีมารยาทในการอ่าน

ท ๒.๑ ป.๓/๑ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด

ท ๒.๑ ป.๓/๖ มีมารยาทในการเขียน

ท ๔.๑ ป.๓/๒ เขียนสะกดคำและบอกความหมาย ของคำ

๒. สาระสำคัญ

การอ่านและการเขียนสะกดคำในแม่ กก ให้ถูกต้องนั้น จะต้องรู้ลักษณะของคำในแม่ กก แม่ กก คือคำที่ประสมกับสระต่าง ๆ มี ก ข ค ฆ เป็นตัวสะกด

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้(K, P, A)

๑. เพื่อให้นักเรียนได้บอกลักษณะของคำที่อยู่ในมาตราแม่ กก (K)

๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงและเขียนคำในมาตราแม่ กก ได้ (P)

๓. เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมในห้องเรียนได้ (A)

๔. สารการเรียนรู้

นักเรียนเรียนรู้ถึงคำที่อยู่ในมาตราตัวสะกดแม่ กก ได้ และรู้จักแยกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก ได้ ถูกต้อง นักเรียนสามารถอ่านคำและเขียนคำศัพท์ในมาตราแม่ กก นักเรียนฝึกปฏิบัติการทำงานเป็นกลุ่มฝึกการสังเกต และเปรียบเทียบคำที่มีตัวสะกดและไม่มีตัวสะกดได้ถูกต้องและยังสนใจเรียนวิชาภาษาไทย

๕. สมรรถนะ

๑. มีความสามารถในการสื่อสาร
๒. มีความสามารถในการคิด
๓. มีความสามารถในการแก้ปัญหา

๖. ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

๑. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
๒. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

๗. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มีจิตสาธารณะ

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

ขั้นกระตุ้นความสนใจ

๑. ครุณำนักเรียนร้องเพลงมาตราตัวสะกด แม่ กก

เพลง มาตราแม่กก

(ทำนองเพลง Are you sleeping)

มาตราแม่กก ๆ	ไก่ ไช้ ควาย ๆ
ข ะมั่ง ตีดังกังวาน ๆ	สราญสุขใจ ๆ
โยกเยกเลซหก ๆ	เมฆ โรค โซค ๆ
ล้วนสะกดด้วยแม่กก ๆ	มีสีตัว ๆ

๒. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความรู้เดิมของนักเรียนก่อนเข้าสู่บทเรียน

๓. ครุณำบัตรคำติดบนกระดาน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจำแนกคำตามมาตราตัวสะกด

๔ สมาชิกกลุ่มตรวจสอบความถูกต้องของตัวสะกดในแต่ละมาตรา จากนั้นร่วมกันเฉลยการจำแนกคำที่ถูกต้องพร้อมกัน

ชั้นสอน

ชั้นสำรวจค้นหา

๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง คำในแม่ กก จากสื่อ PowerPoint จากนั้นให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มฝึกอ่านออกเสียงคำ

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ ๑ เรื่อง คำในแม่ กก โดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มหาคำที่อยู่ในแม่ กก แล้วให้ แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ตัวแทนคนที่ ๑ อ่านสะกดคำ และเขียนคำตอบ (ให้สมาชิกอ่านสะกดคำเรียงไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะเจอคำที่อยู่ในแม่ กก แล้วเขียนลงในช่องว่าง ช่องละ ๑ คำ)

๓. นักเรียนรวมกลุ่มแล้วให้ตัวแทนมานำเสนอให้เพื่อนฟัง เพื่อช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

๔. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอคำตอบในใบงานที่ ๑ ครูตรวจสอบความถูกต้อง รวมถึงการให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ชั้นอธิบายความรู้

๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมความพร้อมในการนำข้อมูลจากการทำกิจกรรมออกมานำเสนอ

๒. เลือกตัวแทนกลุ่มนักเรียนให้ออกมานำเสนองานเรื่องแม่ กก

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน จนครบทุกกลุ่ม

ชั้นขยายความเข้าใจ

๑. ครูอธิบายเนื้อหาให้นักเรียนเข้าใจเพิ่มมากขึ้น โดยสื่อสไลด์

๒. ครูแจกแบบทดสอบ เรื่อง แม่ กก ให้ทำหลังเรียนเพื่อทดสอบความเข้าใจ

ขั้นสรุป

๑. ครูให้นักเรียนนำเสนอคำในแม่ กก โดยนำคำไปแต่งประโยคให้ได้ใจความสมบูรณ์

ขั้นประเมิน

ขั้นตรวจสอบผล

๑. ครูประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

๒. และจากการนำเสนอผลการทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน

๓. ครูตรวจสอบผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่องแม่ กก

๔. ครูตรวจสอบใบงาน เรื่อง แม่ กก

๙. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้/ชิ้นงาน

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

-หนังสือเรียนภาษาพาที ป. ๓ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แต่เด็กซื้อไว้

-สไลด์ความหมายของ แม่ กก

-ใบงาน เรื่อง แม่ กก -บัตรคำ

๙. การวัดผลและประเมินผล

รายการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
การประเมิน ก่อนเรียน ๑) แบบทดสอบ ก่อนเรียน หน่วย การเรียนรู้ที่ ๒ แม่ กก	- ตรวจสอบทดสอบ ก่อนเรียนหน่วย การเรียนรู้ที่ ๒ แม่ กก	- แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วย การเรียนรู้ที่ ๒ แม่ กก	- ประเมินตามสภาพจริง
ประเมินตามจุดประสงค์			
๑. เพื่อให้นักเรียนได้ อธิบายลักษณะของคำที่ อยู่ในมาตรา กก (K)	- ตรวจใบงาน เรื่อง แม่ กก	- ใบงาน เรื่อง แม่ กก	- ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถ อ่านออกเสียงคำในมาตรา กก ได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอ ผลงาน/ผลการทำ กิจกรรม	- แบบประเมินการ นำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
๓. เพื่อให้ นักเรียนมีความ กระตือรือร้นในการร่วม กิจกรรมในห้องเรียนได้ (A)	- สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่น ในการทำงาน	- แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการจัดการเรียนรู้

- ด้านความรู้ (K)

.....

.....

.....

- ด้านทักษะกระบวนการ (P)

.....

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

.....

.....

.....

๒.ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

๓.ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวศิริพร ชันดี)

ตำแหน่ง ครู

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางณัฏฐลักษณ์ จันทศรีสกุล)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุม

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง : พิจารณาใส่คะแนน (๕, ๔, ๓, ๒, ๑) ลงในช่องว่างให้ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน ๕ - ๔ = ดีมาก ๓ - ๒ = พอใช้ ๑ - ๐ = ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ (ไม่น้อยกว่า ๑๐ คะแนน)

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการสังเกต					เกณฑ์การประเมิน	
		สนใจร่วมกิจกรรม	มีความสนใจในเรื่องที่เรียน	กล้าแสดงออก	ตอบคำถามและแสดงเหตุผล			
๑	เด็กชายชยางกูร กลิ่นจันทร์							
๒	เด็กชายธีรวัฒน์ วัลลีย์							
๓	เด็กชายธีรภัทร ปัดทอง							
๔	เด็กชายณที ฉลากกลาง							
๕	เด็กชายสุริยา ชนสีโพธิ์							
๖	เด็กชายอาทิตย์ อินทวุธ							
๗	เด็กชายวรัญญู ศิลาไกล							
๘	เด็กหญิงกานต์ธิดา ปิลา							
๙	เด็กหญิงนันทิชา พรหมเจริญ							
๑๐	เด็กหญิงไพบรียา บุรีมามาตร							
๑๑	เด็กหญิงพรวิมล ศรีสกุล							
๑๒	เด็กพิมพ์ชนก พิมพ์พา							
๑๓	เด็กหญิงภัทราภร ไชยสงคราม							
๑๔	เด็กหญิงมณฑิลา บุญหนา							
๑๕	เด็กหญิงรัชชานา เพ็ชรทอง							
๑๖	เด็กหญิงวิษณุดา ศรีภักดี							
๑๗	เด็กหญิงอริสรา สอนกลาง							

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

๑	อ่านได้ชัดเจนถูกต้องตามอักขรวิธี				
๒	คล่องแคล่วไม่ตะกุกตะกัก				
๓	แบ่งวรรคตอนถูกต้อง				
๔	ใช้น้ำเสียงเหมาะสม มีจังหวะ มีการเน้นเสียงหนักเบา ไม่อ่านยานคาง				
๕	ใช้น้ำเสียงในการอ่านเหมือนเสียงพูดของตัวเอง				
รวมคะแนน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม .....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

สมมติฐาน

๑. แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เรื่อง มาตราสะกดแม่ กก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ๗๕/๗๕ ก

๒. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนเรื่อง มาตราตัวสะกดแม่ กก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ สูงขึ้น

๓. นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เรื่อง มาตราตัวสะกดแม่ กก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมาก f

ขอบเขตของการทดลอง

๑. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑.๑ ประชากรที่ใช้ในการทดลองคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น ๑๗ คน

๑.๒ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่กำลังเรียนภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำนวนนักเรียน ๑๗ คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นนักเรียนที่ผู้รายงานทำการสอน

๒. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ เนื้อหาวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เรื่อง มาตราตัวสะกดแม่ กก จำนวน ๖ ชุด ใช้เวลาสอน ชั่วโมง

๓. ตัวแปรที่ศึกษา

๓.๑ ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เรื่อง มาตรการตัวสะกดแม่ กก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๓.๒ ตัวแปรตาม คือ

๓.๒.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกดแม่ กก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๓.๒.๒ ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้ แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เรื่อง มาตรการตัวสะกดแม่ กก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๔. ขอบเขตด้านเวลา

เวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ ๑-๒ ของปีการศึกษา ๒๕๖๕

๕. ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ที่ทำการทดลองในครั้งนี้คือโรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุบ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและเป็นการกำหนดขอบเขตของการทดลองครั้งนี้ ผู้รายงานจึงนิยามศัพท์ต่อไปนี้

๑. แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เรื่อง มาตรการตัวสะกดแม่ กก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่ครูสร้างขึ้น สำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะเพิ่มขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเองจนเกิดความชำนาญและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง ซึ่งอยู่ในรูปของแบบฝึก จำนวน ๙ เล่ม ดังนี้

๑.๑ เล่มที่ ๑ มาตรการแม่ ก กา

๑.๒ เล่มที่ ๒ มาตรการแม่ กก

๑.๓ เล่มที่ ๓ มาตรการแม่ กง

๑.๔ เล่มที่ ๔ มาตรการแม่ กด

๑.๕ เล่มที่ ๕ มาตรการแม่ กม

๑.๖ เล่มที่ ๖ มาตรการแม่ กน

๑.๗ เล่มที่ ๖ มาตรการแม่ กบ

๑.๘ เล่มที่ ๖ มาตรการแม่ เกอว

๑.๙ เล่มที่ ๖ มาตรการแม่ เกย

๒. ประสิทธิภาพของแบบฝึก หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดประสิทธิภาพของ แบบฝึกทักษะการอ่าน และการเขียน เรื่อง มาตรการตัวสะกดแม่ กก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ๗๕/๗๕

๘๐ ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ โดยคำนวณจากคะแนนที่ได้ จากการทำแบบฝึกหัดระหว่าง เรียนและแบบทดสอบท้ายแบบฝึกทุกเล่มของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ ๗๕

๘๐ ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ โดยคำนวณจากคะแนนที่ได้จาก การทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง มาตรการตัวสะกดแม่ กก คิดเป็นร้อยละ ๗๕

๓. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกดแม่ กก ชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๓ ซึ่งวัดได้จากการใช้แบบทดสอบที่ผู้รายงานสร้างขึ้น

๔. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้รายงานสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง มาตรการตัวสะกดแม่ กก เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย แบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๓๐ ข้อ

๕. ความพึงพอใจ หมายถึง การแสดงความรู้สึกชื่นชมหรือเห็นด้วยต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เรื่อง มาตรการตัวสะกดแม่ กก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

๖. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง แบบสอบถามที่ผู้รายงานสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ จำนวน ๑๐ ข้อ เพื่อถามความความรู้สึกของนักเรียนเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เรื่อง มาตรการตัวสะกดแม่ กก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๗. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุบ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำนวน ๑๗ คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุบ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เรื่อง มาตรการตัวสะกดแม่ กก ในระดับตามเกณฑ์ที่กำหนด

๒. โรงเรียน บ้านโคกกลางบ่อหลุบ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ได้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เรื่อง มาตรการตัวสะกดแม่ กก ที่มีประสิทธิภาพไว้ใช้

๓. เป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องได้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในเรื่องของการอ่านและการเขียน ในระดับชั้นอื่น

๔. เป็นข้อมูลเบื้องต้นให้กับโรงเรียนที่มีสภาพบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุบ นำไปประยุกต์ใช้ในการเรื่องของการอ่านและการเขียนต่อไป

กรอบแนวความคิดในการทดลอง

ภาพที่ ๑ แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการทดลอง

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนเรื่องมาตราตัวสะกดแม่ กก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ตัวแปรตาม คือ

๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องมาตราตัวสะกดแม่ กก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๒. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เรื่อง มาตราตัวสะกดแม่ กก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง

แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เรื่องมาตราตัวสะกดแม่ กก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่มนี้ เป็นเล่มที่ ๑ ซึ่งอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยจัดทำขึ้นเพื่อเสริมให้นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียน เรื่อง มาตราตัวสะกดแม่ กก โดยในแต่ละแบบฝึกประกอบด้วยคำชี้แจงและตัวอย่างเพื่อสะดวกต่อการทำแบบฝึกทักษะด้วยตนเอง ซึ่งเนื้อหาและกิจกรรม จะเริ่มจากกิจกรรมที่ง่ายไปหากิจกรรมที่ยากขึ้นเพื่อท้าทายความสามารถของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสนุกและรู้สึกเพลิดเพลินกับการทำแบบฝึกในแต่ละครั้งโดยไม่รู้สึกลำบากต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังเป็นฐานสำหรับการเรียนขั้นที่สูงต่อไป

ลักษณะของแบบฝึกประกอบด้วย

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ

๒. แบบฝึกย่อย จำนวน ๙ แบบฝึก

๓. แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ

ภาพกิจกรรม

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในข้อ ก. ข. หรือ ค.
หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ข้อใดเป็นคำที่สะกดด้วยมาตรา แม่ กก ทั้งสองคำ

- ก. กระเป่า เก้าใบ
- ข. ลูกรัก นักชก
- ค. กาลัง พักกาย

๒. คำในข้อใดมีตัวสะกด “แม่กก”

- ก. แก่เรียน
- ข. สระแก้ว
- ค. ดอกดก

๓. ข้อใดมีตัวสะกดในแม่กกมากที่สุด

- ก. นกบินชมดอกไม้ในสวน
- ข. ดิฉันมหาตมกหกละเทอะ
- ค. นักชกขึ้นชกมวยสามยก

๔. ฉันเห็น .....กำลังบินในท้องฟ้า

- ก. ดก
- ข. นก
- ค. พก

๕. คำในข้อใดที่ไม่ สะกดด้วยตัวสะกดมาตราแม่ “กก”

- ก. มากรัก
- ข. ดกหก
- ค. กังหัน

มาตราตัวสะกด แม่ กก

แมกก คือ คำที่ออกเสียง ก สะกด
คำที่ออกเสียง ก สะกด ได้แก่ คำที่มี ก
เป็นตัวสะกดและอ่านออกเสียงเหมือน
ก สะกด เป็นคำในมาตราแม่ กก

ตัวอย่างคำมาตรา แม่ กก

กระจก	กระรอก	คุก	จอก	จาก
แจก	ชก	เงือก	เขือก	ซัก
ดอก	เด็ก	ตก	ตอก	ตาก
ดัก	ตึก	ถูก	ทุก	นก
นอก	นึก	บวก	บอก	บุก
ปอก	ปาก	เปี้ยก	ผัก	ผูก
พวก	พัก	ฟูก	มาก	ยก
ยาก	รักษา	เรือก	แรก	ลัก
ลาก	โชค	เล็ก	ลูก	สุก
หก	หัก	ออก	เมฆ	เลือก

ฝึกอ่าน รู้จักคำ รู้ความหมาย คำที่สะกดมาตราแม่ กก

ปาก

ลาก

จก

ผัก

รัก

พริก

เชือก

เหยือก

สุข

แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๑

คำชี้แจง : นักเรียนเขียนคำตรงกับรูปภาพให้ถูกต้อง
(๕ ข้อ ๕ คะแนน)

ฟักทอง   เด็ก   หมวก   กระรอก   พริก   สุนัข

แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๑

คำชี้แจง : นักเรียนเขียนคำตรงกับรูปภาพให้ถูกต้อง
(๕ ข้อ ๕ คะแนน)

ฟักทอง   เด็ก   หมวก   กระรอก   พริก   สุนัข

หมวก

กระรอก

เค้ก

ฟักทอง

พริก

แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๒

คำชี้แจง : เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในคำที่สะกดด้วย แม่กก ที่มีความหมาย
ตรงกับภาพแล้วอ่านคำ (๕ ข้อ ๕ คะแนน)

ตัวอย่าง

Diagram illustrating words and their corresponding images for a matching exercise:

- เด็ก (Child) - Image of a child ✓
- เก็บ (Pick up) - Image of a child picking up a toy
- ห่ม (Cover) - Image of a blue blanket
- งอบ (Hat) - Image of a blue hat
- เลข (Number) - Image of the number ๗
- เมฆ (Cloud) - Image of a blue cloud
- เหวี่ยง (Throw) - Image of a blue cup
- ถั่ว (Bean) - Image of a green bean
- บอล (Ball) - Image of a blue ball
- โลก (World) - Image of a globe
- หิน (Stone) - Image of a blue stone
- แดง (Red) - Image of a red lip
- กลีบ (Petal) - Image of a red lip
- ปาก (Mouth) - Image of a red lip

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในข้อ ก. ข. หรือ ค.
หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. คำในข้อใดมีตัวสะกด “แม่กก”

- ก. แก่เรียน
- ข. สระแก้ว
- ค. ดอกดก

๒. ข้อใดเป็นคำที่สะกดด้วยมาตรา แม่ กก ทั้งสองคำ

- ก. กระเป๋า เก้าใบ
- ข. ลูกรัก นักชก
- ค. กาลัง พักกาย

๓. ฉันเห็น .....กำลังบินในท้องฟ้า

- ก. ดก
- ข. นก
- ค. พก

๔. คำในข้อใดที่ไม่ สะกดด้วยตัวสะกดมาตราแม่ “กก”

ก. มากรัก

ข. ดกหก

ค. กังหัน

๕. ข้อใดมีตัวสะกดในแม่กกมากที่สุด

ก. นกบินชมดอกไม้ในสวน

ข. ดิฉันมหาตมดกหกเลอะเทอะ

ค. นักชกขึ้นชกมวยสามยก

พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตราแม่ กก

คือ ก ข ค ฃ และ กร คร

ออกเสียง ก เป็นตัวสะกด

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการ PLC
จากผู้บริหารและคณะคุณครูภายในโรงเรียน

การจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เป็นการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกดแม่ กก โดยการนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้เพลง

นักเรียนเรียนรู้เรื่องมาตราตัวสะกดแม่ กก โดยคุณครูอธิบายในเนื้อเรื่องที่เรียน นักเรียนทำความเข้าใจในเนื้อหาและหากมีข้อสงสัยก็ถามแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

นักเรียนนำเสนอบัตรคำที่ตัวเองได้และฝึกอ่านโดยนำเพื่อนอ่านด้วยทุกคนแต่ละคนจะมีคำศัพท์ที่ไม่เหมือนกันฝึกอ่านให้ออกและอ่านให้คล่องทุกคำและอ่านได้ทุกคน

นักเรียนแบ่งกลุ่มกันทำงานโดยคุณครูแจกใบงานให้นักเรียนหาคำมาตราตัวสะกด แม่ กก โดยการแข่งขันกันกลุ่มไหนจะหาได้มากที่สุดกลุ่มนั้นก็เป็ฝ่ายชนะ นักเรียนสนุกสนานในกิจกรรมนี้มากที่สุด

นักเรียนช่วยกันแยกคำศัพท์ตามมาตราตัวสะกดที่ครูแจกให้โดยกำหนดเวลาในการหาคำศัพท์ทุกคนช่วยกันหาและเมื่อหมดเวลาแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอกลุ่มไหนได้มากที่สุดเป็นกลุ่มที่ชนะเพื่อนๆ

นักเรียนจัดทำผลงานของนักเรียนโดยนำคำที่อยู่ในมาตราตัวสะกด แม่ กก เขียนลงในใบงานที่คุณครูแจกให้ และตกแต่งให้สวยงามตามความถนัดของนักเรียน

คุณครูตรวจใบงานนักเรียนที่ทำเสร็จเรียบร้อยแล้วมาส่ง ตรวจผลงานพร้อมทั้งชี้แนะข้อผิดพลาดให้กับนักเรียนเพื่อนักเรียนจะได้เข้าใจในงานของตัวเอง

นักเรียนนำเสนอผลงานของตัวเองอย่างภาคภูมิใจ แล้วเก็บงานเข้าแฟ้มเก็บผลงานของตัวเองนักเรียนมีความสุข

โรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุบ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต ๑
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ